

Broj: 03-45.1-24-928-1/19
Istočno Sarajevo, 17.7.2019. godine

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 9. stav 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 44/04), a u vezi s tačkom 4.2.21 BAS poslovnika o radu stručnih tijela Instituta, i prijedloga poslovnog plana prihvaćenog na 2. sjednici BAS/TC 63, održanoj 14.6.2019. godine, direktor Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine odobrava:

POSLOVNI PLAN
BAS/TC 63
VS1 – Opća standardizacija

1. Uvod

Predmet rada Tehničkog komiteta BAS/TC 63, *VS1 – Opća standardizacija* (u daljnjem tekstu: BAS/TC 63) obuhvata standardizaciju u oblasti preuzimanja standarda i drugih standardizacijskih dokumenata iz područja rada tehničkih komiteta CEN i ISO koji nisu u korespondentnom odnosu sa postojećim BAS tehničkim komitetima u specifičnim oblastima.

BAS/TC 63 prati rad sljedećih korespondentnih komiteta:

- ASD-STAN, *Aerospace*;
- CEN/TC 448, *Funeral services*;
- CEN/TC 401, *Reduced Ignition Propensity Cigarettes*;
- CEN/TC 281, *Appliances, solid fuels and firelighters for barbecuing*;
- CEN/TC 348, *Facility Management*;
- CEN/TC 346, *Conservation of Cultural Heritage*;
- CEN/TC 329, *Tourism services*;
- CEN/TC 325, *Crime prevention through building, facility and area design*;
- CEN/TC 319, *Maintenance*;
- CEN/TC 279, *Value management - Value analysis, function analysis*;
- CEN/TC 15, *Inland navigation vessels*;
- CEN/TC 212, *Pyrotechnic articles*;
- CEN/SS H22, *Smokers' lighters*;
- CEN/SS A07, *Translation and Interpretation services*;
- CEN/CLC/Guides, *Group for CEN-CENELEC Guides*;
- CEN/CLC/JTC 4, *Services for fire safety and security systems*;
- CEN/CLC/JTC 8, *Privacy management in products and services*;

CEN/CLC/JTC 11, *Accessibility in the built environment*;
CEN/CLC/JTC 12, *Design for All*;
CEN/Guides, *Group for CEN Guides*;
CEN/SS A99, *Services - Undetermined*;
CEN/SS B99, *Building and construction - Undetermined*;
CEN/SS C20, *Explosives and firework*;
CEN/SS H99, *Products for household and leisure use - Undetermined*;
CEN/SS T01, *Shipbuilding and maritime structures*;
CEN/TC 363, *Organic contaminants (tar) in biomass producer gases*;
CEN/TC 366, *Materials obtained from End-of-Life Tyres (ELT)* ;
CEN/TC 368, *Product Identification*;
CEN/TC 377, *Air Traffic Management*;
CEN/TC 382, *PFOS*;
CEN/TC 383, *Sustainably produced biomass for energy applications*;
CEN/TC 386, *Photocatalysis*;
CEN/TC 388, *Perimeter Protection*;
CEN/TC 389, *Innovation Management*;
CEN/TC 399, *Gas Turbines applications - Safety*;
CEN/TC 402, *Domestic Pools and Spas*;
CEN/TC 409, *Beauty Salon Services*;
CEN/TC 415, *Sustainable and Traceable Cocoa*;
CEN/TC 419, *Forensic Science Processes*;
CEN/TC 422, *Side curtains ventilation systems - safety*;
CEN/TC 423, *Means of measuring and/or recording temperature in the cold chain*;
CEN/TC 426, *Domestic appliances used for water treatment not connected to water supply*;
CEN/TC 429, *Food hygiene - Commercial warewashing machines - Hygiene requirements and testing*;
CEN/TC 430, *Nuclear energy, nuclear technologies, and radiological protection*;
CEN/TC 431, *Service Chain for Social Care Alarms*;
CEN/TC 433, *Entertainment Technology - Machinery, equipment and installations*;
CEN/TC 435, *Tattooing services*;
CEN/TC 436, *Cabin Air Quality on civil aircraft - Chemical Agents*;
CEN/TC 437, *Electronic cigarettes and e-liquids*;
CEN/TC 439, *Private security services*;
CEN/TC 440, *Electronic Public Procurement*;
CEN/TC 445, *Digital information Interchange in the Insurance Industry*;
CEN/TC 447, *Horizontal standards for the provision of services*;
CEN/TC 449, *Quality of care for older people*;
CEN/TC 450, *Patient involvement in person-centred care*

CEN/TC 451, *Water wells and borehole heat exchangers*
CEN/TC 452, *Assistance Dogs*
CEN/TC 453, *Dietary supplements and sports food free of doping substances*
CEN/TC 454, *Algae and algae products*
CEN/TC 455, *Plant Biostimulants*
CEN/TC 456, *Reporting in support of online gambling supervision*
CEN/TC 458, *Industrial rotating mixing systems*
CEN/TC 360, *Coating systems for chemical apparatus and plants against corrosion*
CEN/TC 291, *Self-service shopping trolleys*

BAS/TC 63 je formiran Rješenjem direktora Instituta za standardizaciju BiH o formiranju Tehničkog komiteta br. 03-45.1-24-1296-1/18 od 19.9.2018. godine, koje je trenutno je aktuelno Rješenje.

Tehnički komitet BAS/TC 63 je formiran radi:

- analize potreba i pripreme prijedloga za preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda;
- razmatranja inicijativa i utvrđivanja programa i planova rada u području djelovanja;
- razmatranja i utvrđivanja metoda rada i aktivnosti na izvršavanju planova rada TC-a;
- osnivanja radnih grupa (WG) i *ad hoc* grupa (AG) te definiranja njihovih područja rada i zadataka;
- usklađivanja planova rada WG-a;
- pripremanja i utvrđivanja nacrti i prijedloga BAS standarda;
- razmatranja mišljenja, primjedbi i prijedloga dobijenih u toku javne rasprave;
- pripremanja i prezentiranja stručnih mišljenja odgovarajućim tijelima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju u skladu s procedurom pripreme međunarodnih i evropskih standarda, te korištenja drugih mogućnosti uključivanja u njihov rad;
- saradnje s drugim tehničkim komitetima i subjektima koji se bave aktivnostima u vezi sa standardizacijom.

Takođe, za predmete standardizacije iz oblasti rada BAS/TC 63 za koje ne postoje evropski standardi i drugi standardizacijski dokumenti, BAS/TC 63 može da donese odluku o preuzimanju međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata, a ako oni ne postoje, može da donese odluku o preuzimanju nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata drugih zemalja, s kojima Institut ima potpisan ugovor, kao i o izradi izvornih BAS standarda.

2. Poslovno okruženje

2.1 Opšte

BAS/TC 63 je osnovan radi preuzimanja standarda i standardizacijskih dokumenata evropskih i svjetskih organizacija za standardizaciju u područjima rada gdje nije uspostavljen korespondentni odnos postojećih BAS tehničkih komiteta u speifičnim oblastima.

2.2 Kvantitativni pokazatelji poslovnog okruženja

U području rada koje je pokrivala ugašena Adhok grupa BAS AG 1 postoji tipično oko 2000 izdanja standarda i standardizacijskih dokumenata koji bi kroz realizaciju godišnjih planova rada BAS/TC 63 trebali biti preuzeti u sistem bosanskohercegovačke standardizacije.

2.3 Zahtjevi tržišta

Ne postoje specifični zahtjevi tržišta.

2.4 Aspekti zaštite okoline

Nema ih.

3. Očekivane koristi od rada BAS/TC 63

Osnovne koristi koje se očekuju od rada BAS/TC 63 jesu sljedeće:

- donošenje BAS standarda koji su identični s evropskim i/ili međunarodnim standardima, čime se obezbjeđuje efikasan način za provjeru ispunjenosti uslova utvrđenih zakonima i/ili propisima donijetih na međunarodnom, regionalnom ili nacionalnom nivou;
- pružanje podrške nadležnim ministarstvima i drugim tijelima državne uprave u aktivnostima koje se odnose na usklađivanje propisa s evropskom regulativom, obezbjeđivanjem BAS standarda usklađenih s evropskim i/ili međunarodnim standardima;
- zaštita potrošača;
- uklanjanje prepreka u trgovini;
- predstavljanje i zastupanje interesa BiH u postupku donošenja evropskih i međunarodnih standarda.

4. Zainteresovane strane

Sve zainteresovane strane u BiH su pozvane da učestvuju u radu ovog tehničkog komiteta, uz osiguranje ravnopravnog učešća i zastupljenosti svih interesnih grupa. Moguće je i učešće u statusu posmatrača, pod određenim uslovima koji su utvrđeni Internim pravilima Instituta za standardizaciju BiH. Sve zainteresovane strane mogu da predlože usvajanje određenih standarda.

Zadatak ovog tehničkog komiteta je da u narednom periodu u svoj rad uključi što je moguće veći broj zainteresovanih strana.

5. Ciljevi i strategije za njihovo ostvarivanje

5.1 Ciljevi

- Usvajanje standarda iz oblasti Opće standardizacije, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- Usklađivanje nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i/ili međunarodnim standardima i drugim standardizacijskim dokumentima;
- Preispitivanje svih BAS standarda u roku od pet godina od njihovog objavljivanja i donošenje odluke o povlačenju onih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji imaju isto područje primjene kao evropski ili međunarodni standardi ili drugi standardizacijski dokumenti;
- Zastupanje interesa BiH u oblasti rada tehničkog komiteta pred odgovarajućim evropskim i međunarodnim komitetima za standardizaciju kroz učestvovanje bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih tehničkih komiteta;
- Primjena osnovnih principa standardizacije;
- Promovisanje interesa Instituta za standardizaciju BiH;
- Odgovor na zahtjeve zainteresovanih strana.

5.2 Strategija za ostvarivanje ciljeva

Ostvarivanje ciljeva BAS/TC 63 zasniva se na definisanju prioriteta rada, a to su:

- Praćenje rada korespondentnih komiteta i preuzimanje novih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata;
- Povećanje broja bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih korespondentnih komiteta;
- Prevođenje što većeg broja standarda na jedan od službenih jezika u BiH;
- Povećanje broja zainteresovanih strana koje će učestvovati u radu BAS/TC 63;
- Sprovođenje periodičnih sistematskih pregleda i preispitivanja svih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje je pripremio BAS/TC 63, kako bi se obezbijedila validacija primjene za sve zainteresovane strane koje koriste ove standarde;
- Revidiranje tekstova povučenih BAS standarda objavljenih na jednom od službenih jezika u BiH u skladu s novim izdanjima evropskih ili međunarodnih standarda, kako bi se održao ili povećao broj objavljenih BAS standarda nastalih preuzimanjem evropskih i/ili međunarodnih standarda na jednom od službenih jezika u BiH;
- Informisanje članova BAS/TC 63 o revidiranim Internim pravilima za standardizaciju Instituta.

6. Faktori koji mogu uticati na ispunjenje i implementaciju programa rada

- Nedovoljno učešće domaćih stručnjaka u donošenju BAS standarda;
- Nezainteresovanost stručne javnosti za učešće u javnoj raspravi i dostavljanje primjedbi i prijedloga u vezi s nacrtima BAS standarda koji se stavljaju na javnu raspravu;
- Nedostatak finansijskih sredstava koji onemogućava obezbjeđenje odgovarajućih prevoda i upućuje na preuzimanje standarda metodom proglašavanja/korica, što umanjuje kredibilitet ovih standarda u poslovnom okruženju;
- Neblagovremeno dostavljanje prijedloga zainteresovanih strana za donošenje BAS standarda pri izradi plana rada BAS/TC 63;
- Nedovoljno pridavanje značaja radu članova BAS/TC 63 i njihova opterećenost poslovima u matičnim organizacijama koje su ih delegirale, što može da dovede do nedovoljnog učešća članova BAS/TC 63 na sjednicama, a samim tim i do odstupanja od plana usvajanja standarda.
- Nepostojanje prevoda odgovarajućih BAS standarda na jednom od službenih jezika u BiH iziskuje dodatne napore i sredstva koji su van oblasti rada BAS/TC 63 i Instituta.

7. Plan aktivnosti

Aktivnosti BAS/TC 63 usklađene su s planovima rada tehničkog komiteta kroz:

- planove pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata u navedenoj oblasti rada, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- obezbjeđivanje usaglašenosti BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i međunarodnim standardima u navedenoj oblasti rada;
- učestvovanje u izradi i preispitivanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje donose evropske¹ i međunarodne organizacije za standardizaciju u navedenoj oblasti rada;
- druge aktivnosti koje predloži Savjet za standardizaciju BiH;
- druge aktivnosti na prijedlog zainteresovanih strana.

¹ Sa glasanjem o razvoju evropskih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata započeti će se kada Institut postane punopravni član CEN-a i CENELEC-a

Dostavljeno: 1. Sekretarijatu BAS/TC 63,
2. a/a.

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar